9e JAARGe. № 223.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ24.– ℔ halfje ƒ12.– ℔ maand ƒ2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

MAANDAG 23 SEPTEMBER 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letters betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel

VERTREK DER LANDMAIL

In de maand September den 25sten

ADVERTENTIEN.

Op Vrijdag den 29sten September 1861.

zal ten burele van den Resident van Soerabaija,

EENE UITBESTEDING

worden gehouden voor den **overvoer van 350 tonnen STEENKOLEN** van uit het Hoofd-depôt te Soerabaija, naar **Banjermassing.**

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen op gemeld bureau ter inzage.

SOERABAYA, 20 *September* 1861.

Namens den Resident:

De Secretaris,

(1475) **CH. TROMP.**

(*Voor het land*) Op Maandag den 7den October e. k. zal ingevolge bekomen magtiging door den onder directeur der genie in de 3de militaire afdeeling op Java ten zijnen bureele aan de Krambangan gelegen, in het openbaar worden aanbesteed, de **LEVERING VAN GENIE GOEDEREN** voor de dienst van het jaar 1863 als: **hang- en sluitwerk, ijzerwerk, gereedschappen, glaswerk, verwstoffen, Europesche metselsteenen, brandblusch middelen** enz. nader omschreven in de voorwaarden, die ter lezing liggen ten bureele van de handelsvereeniging en van den ondergeteekende, bij wien tevens nadere inlichtingen kunnen worden verkregen.

SOERABAYA, *den 16den September* 1861.

Le Luitenant Kolonel voornoemd

(1455) **J. C. R. STEINMETZ.**

Veiling van doorgekapt kopergeld.

De Resident van Soerabaija maakt bekend dat op **Dingsdag den 15den October 1861** bij 's lands pakhuizen te Soerabaija in het openbaar zullen worden opgeveild

400,000 Amst. ponden doorgekapt kopergeld,

waarvan een monster bij gemelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden, bedoeld in de *Javasche Courant* van den 17den dezer No. 66.

Soerabaija, *den 24sten Augustus* 1861.

Namens den Resident voornoemd

De Assistent-Resident,

1314) **W. HAPPÉ.**

(*Voor het land.*) De directeur van den Artillerie Constructie Winkel te *Soerabaija* maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat *op den* 15*den October* 1861, des ochtends om 9 ure, ten zijnen bureele eene publieke

UITBESTEDING

zal worden gehouden voor de levering van eenige **artillerie goederen** en **algemeene behoeften van europeschen oorsprong**, voor de dienst van het jaar 1863, waarvan de voorwaarden op bovenvermeld bureau en bij den resident van *Soerabaija* ter lezing liggen.

De Directeur voornoemd.

(1448) **LINDWURM.**

VOOR DEN ARMEN.

Aan de gemeente alhier wordt bekend gemaakt, dat ingevolge de bepaling bij gouvernements besluit van den 1sten Mei 1834 No. 4 de gewone drie maandelijksche huis collecte over het 3de kwartaal 1861, ten voordeele van de protestantsche armen dezer gemeente zal gehouden worden als volgt:

Op Dingsdag den 24sten September 1861.

Door den Heer *St.up.*

De oude Passerbaan, Panangalan, de Heeren weg en weg Praban of de Simpangsche Weg, de laan van Simpangan, het Hospitaal, Katabang, Podjok en Genteng.

Op Vrijdag den 27sten September 1861.

Door den Heer *Hartevelt.*

Chineesche kamp, bezuiden de groote Handelstraat, kavallerie Kampement, Semoet, Bedjagallan, Kalie Anjar, Oendaän en Peneele.

Door den Heer *Bodeman.*

Schoolstraat, Willemsplein, Willemskade, Boomdwarsstraat, Emdenstraat, Societeit of Bergstraat, Overvaartstraat, Regentstraat, Pekalongan kade en Gatottan.

Op Zaturdag den 28sten September 1861.

Door den Heer *Swart.*

Chineesche kamp, benoorden de groote handelstraat, Officiers Kampement, Kaliemaas Oosterkade, Pagirian, het marine Etablissement.

Door den Heer *van Tijen.*

De Kaliemaas Westerkade, de Kindersteeg, Kabalen, Werfstraat tot aan de Boomstraten, 1e, 2e en 3e Kalisosok.

Door den Heer *Gimberg.*

Nieuw holland, Pesapen, Rustenburgerpad, Rosendoornlaan en Grisseesche Weg.

Door den Heer *van Lakerveld.*

Krambangan kade, met Dwarsstraten, Kapandjen, Komedieplein, Officiers Paviljoen, Heerenstraat en Boomstraat.

Door den Heer *Hooglandt.*

De weg van Kapoetran, de Kapoetransche dijk tot aan de Dinoijo, Koepang, Sawaän, Embongmalang en Boeboetan.

SOERABAYA, 20*sten September* 1861.

Namens den kerkeraad

der Protestantsche gemeente,

SCHEEPE.

Ingevolge Gouvernements Besluit de dato 3 Mei 1834, zal de gewone driemaandelijksche huiscollecte voor de R. K. Armen, over het 3de kwartaal 1861, gehouden worden op Maandag 23 September 1861 en volgende dagen.

Namens het Roomsch Katholiek Kerk- en Armenbestuur,

Het Lid, tevens Secretaris.

DE RIJK.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 24sten September 1861.

Bij de Heeren Gebroeders *Perret*, in de stad van diverse goederen.

Op Woensdag den 25sten September 1861.

Bij den heer *W. C. Nash*, aan de Societeit straat van diverse goederen.

Op Donderdag den 26sten September 1861.

Bij den heer *D. D. van Boeckholtz*, in de chineesche kamp van diverse goederen van de firma *Fraser Eaton & Co.*

Op Vrijdag den 27sten September 1861.

Bij *H. Martens* aan de Werfstraat van diverse goederen en

Bij *A. Bruno*, in de Kampong Bandaran, aan de Kaliemaas, van eene partij houtwerken en 's avonds in het lokaal van den schouwburg alhier van boekwerken van de firma *Gebr. Gimberg & Co.*

Op Zaturdag den 28sten September 1861.

Bij 's Lands algemeene pakhuizen alhier, van afgekeurde onbruikbare Gouvernements goederen. (1466)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER*, **F. KIEL**, *Segers*. **Soerabaija**, 22*September* 1861.

Eenige kennisgave. (1483)

Den 24sten September aanstaande

VENDUTIE

te Bangkallang,

Van opgevischte BALKEN, HOUTWERKEN, en gedroogde KOEHUIDEN.

Tangal 24 September di moeka nantie Lelang,

di Bangkallang.

Darie KAIJOE KAIJOE, dan KOELIET SAPIE.

De Vendumeester,

(1377) **L. BOSCH.**

Op de VENDUTIE

van den 24sten dezer

bij

GEBS. PERRET & CO

zal nog worden verkocht:

Eene partij **afgesloopt geel metaal.**

Afkomstig van het Nederl. schip *VAN DER PALM*, kapitein **Marcus.** (1488)

VERKOOP EENER INSCHULD.

Op den 24sten September 1861

zal hier, ten verzoeke van **de directie der Javasche Bank** te BATAVIA, in het vendu-lokaal van de firma GEBS. PERRET, na afloop der op dien dag aldaar te houden publieke vendutie, alsnog worden te koop gepresenteerd.

Eene schuldbekentenis van **Mastlaan van der Zwaan** wonende te Soerabaija ten behoeve van H. E. LEVERT en J. L. VAN HEK beide wonende te BATAVIA, per saldo groot ƒ10,000. — rentende 7½ % 's jaars, opvorderbaar sedert 30 Julij 1861, waarvan de titel is opgemaakt bij akte verleden voor den te Soerabaija residerenden tijdelijk waarnemenden notaris Mr. T. A. KLINKHAMER, op den 30 Julij 1859 sub. No. 145.

Deze inschuld is beleend bij de Directie van de Javasche Bank te Batavia, bij eene door den schuldenaar erkende onderhandsche akte van 19 September 1859 en geschiedt deze openbare verkoop ingevolge art. 1156 van het burgerlijk wetboek.

Mr. W. H. 's JACOB.

(1476) *Advokaat en Prokureur.*

VENDUTIE

Op Woensdag den 25sten September 1861.

bij

W. C. NASH & CO.

van de restant **goederen** van wijlen den Heer W. H. NASH welke op de **boekenveiling** van den 21sten *Augustus* ll. onverkocht zijn gebleven, bestaande in **passerdoozen, waterpassen, microscopes**, een **sextant**, een **verrekijker**, een **stereoscope** met platen, **schaakborden** en **schaakfiguren**, **zeekaarten**, eenige **plannen voor den scheepsbouw** enz. enz.

VERDER.

Goud- en zilverwerk, juweelen waaronder eenige **ringen**, **oorringen** en **armbanden gemonteerd** met **diamanten.**

Alles daags te voren te bezigtigen. (1469)

Op de VENDUTIE

VAN

W. C. NASH & CO,

zullen nog worden verkocht:

Eene partij SCHAALPLANKEN, DEUREN en VENSTERS KOZIJNEN en RAMEN, MEUBELAIRE GOEDEREN, IJZEREN LEDIKANTEN, SCHILDERIJEN, Eng. HANGLAMPEN, DEURSLOTEN, BAL-WAAIJERS, chineesche NAAIDOOZEN, WAGENPAARDEN, enz. (1470)

Op de VENDUTIE

van den 25sten September

zal nog verkocht worden.

429 vaatjes BUSKRUID

liggende in het *Entrepot* alhier, waarvan de monster bij de ondergeteekenden te bezigtigen is.

(1471) **W. C. NASH & CO.**

KEDIRIE.

Op Maandag den 30e. September e. k.

zal er te **Soekoredjo** nabij **Kedirie**

VENDUTIE

worden gehouden

Van eenen netten en goed geconserveerden INBOEDEL, bestaande uit:

Gepolitoerde en ongepolitoerde ronde en vierkante tafels, banken, stoelen, ledikanten van sonohout, ijzeren kinder-ledikantjes, Engelsche hang- en tafellampen, een welluidende groote speeldoos, klokken, eet- en theeserviezen, glaswerk, keukengereedschap en wat er verder zal worden te voorschijn gebragt.

Kedirie, 22 *September* 1861.

(1485) D. P. ROSS.

VENDUTIE.

Op een nader te bepalen dag,

zal worden verkocht:

Een ERF MET HET DAAROP STAANDE NIEUW STEENEN HUIS EN BIJGEBOUWEN gelegen in de kampong *Mergojosso* naast het Societeitsgebouw **de Club** aan den Simpangschen weg alhier.

Gemeld HUIS heeft zes kamers in het hoofdgebouw, ruime BIJGEBOUWEN, STALLING voor 8 paarden en WAGENKAMER.

Nadere informatien zijn te bekomen ten kantore van den advokaat KOOIMAN, in de Chineesche kamp, zijnde dit perceel inmiddels uit de hand te koop. (1360)

Op een nader te bepalen dag

zullen de ondergeteekenden publiek doen verkoopen ten verzoeke van SAID ALIE BIN PANGERANG HASSAN ALHABASSIJ.

1e Een **steenen** met **pannen gedekt huis** en **bijgebouwen**, gelegen in de kampong *Mergoyosso* alhier, thans geoccupeerd door de Societeit *De Club.*

2e Een **steenen** met **pannen gedekt huis** en **bijgebouwen** gelegen te *Linoijo,* thans bewoond door den Heer J. CHINCE LE ROY.

(1418) ANEMAET & CO.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

Vertrekdagen van het stoomschip OENARANG,

Kapitein S. VAN HULSTIJN,

gedurende de maand September.

Van		naar		
Van **Batavia**	naar	**Samarang** en **Soerabaya**	3 en 18.
„ **Samarang** „		**Soerabaya**	6 „ 21.
„ **Soerabaya** „		**Samarang** „ **Batavia**	10 „ 25.
„ **Samarang** „		**Batavia**	12 „ 27.

De Agenten,

(1326) ADAM & CO.

HET STOOMSCHIP BATAVIA.

Kaptitein **Nelje.**

Vertrekt naar **Banjermassing** via **Bawean,** *op Vrijdag den 27sten September,* des namiddags ten 2 ure.

Adres bij

(1486) W. CORES DE VRIES.

STOOMVAART

Langs de Noordkust van Java.

Gedurende de maand September is het vertrek der stoomschepen van *Soerabaija* via *Samarang* naar *Batavia* bepaald op

den 7den, 15den, 22sten, en 29sten.

Adres bij

(1401) W. CORES DE VRIES.

TE HUUR.

Onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, de huurregten van het land **Temoeloes en onderhoorigheden,** gelegen aan de *Solo* rivier in de Residentie *Soeracarta.* — De gronden zijn bijzonder geschikt voor de teelt van **SUIKER** en beslaan eene oppervlakte van Cˢ. 476¼ gouvernements Bouws.

Nadere inlichtingen te bekomen bij Mevr. de wed. SCHEINER te SOLO, terwijl de condition van verkoop kunnen worden vernomen bij de ondergeteekenden, alhier.

(1233) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

TE KOOP.

Fijn KOPER- en IJZERGAAS.

Bij

(1474) KESSLER & CO.

TE HUUR

ad *f* 50.— s'maands

HET HUIS

toebehoorende aan en thans bewoond door G. T. SULLOCK, gelegen op de groote Passeerbaan, voorzien van stalling, koetshuis en steenen bijgebouwen. (1472)

TE HUUR.

Tegen ultimo October,

ad *f* 110.

Een zeer ruim luchtig droog en gezond **HEERENHUIS,** gelegen buiten de stad, voorzien van negen kamers, voor en achter galerij, paardenstal voor zes paarden, koetshuis en de noodige bijgebouwen, keuken, dispens, badkamer, bediendekamers en alle gemakken, die worden vereischt. Te bevragen bij den uitgever dezer. (1463)

WEKELIJKSCHE PRIJSOPGAVE

VAN

Klapper-Olie,

prima kwaliteit

f 25.— per picol,

BIJ

DE CLERCQ

Kali-Anjer.

NB. Iedere week zal door middel van dit blad de prijs voor de loopende week worden bekend gemaakt.

De OLIE wordt op aanvrage *franco* binnen de stad en voorsteden aan huis bezorgd.

SOERABAYA, *den 21sten September* 1861. (1439)

OP EENE SUIKERONDERNEMING

WORDT GEVRAAGD

een **OPZIENER** tegen *f* 40 's maands salaris.

Adres bij

(1473) FRASER EATON & CO.

W. SCHEERENS,

KAPPER & BARBIER.

Kalisossok No. 2.

beveelt zich in de gunst van het publiek aan en is bereid om abonnementen aan te gaan. (1484)

H. J. WOODBURY'S

PHOTOGRAPHISCH ATELIER.

Gelegen in Bonkaran tegenover de kazerne te Semoet, in de nieuwe Chinesche Kamp. (1291)

PEBAQUÉ

CHIRURGIJN DENTIST.

Heeft de eer het publiek mede te deelen, dat hij in deze plaats aangekomen en dagelijks ten allen tijde te consulteren is, in het HOTEL DU COMMERCE, voor alle **tand- en mondziekten,** het **inzetten van kunsttanden,** volgens het nieuw aangenomen stelsel.

Ingeval men zulks verlangt is hij even zoo bereid zijne praktijk buiten 's huis uit te oefenen.

Het verblijf in deze plaats is bepaald op eene maand. (1325)

J. J. UTZMANN

Fabriekant van Pianos en Pianostemmer heeft zijn atelier opgerigt bij de groote *Passeerbaan* in het huis naast den heer **van der Tang** en belast zich met reparatie van **Pianos** en alle andere **muziek-instrumenten.** (1489)

ETABLISSEMENT GROEDO.

Onze HOUTSTAPELPLAATS te GROEDO, is van **HOUTWERKEN,** van alle dimensien ruim voorzien en kunnen orders ten spoedigste geëffectueerd worden.

Prijs der GEZAAGDE HOUTWERKEN.

100 % *boven Tarief en minder* naar gelang der dimensiën.

(1481) ZANTHUIS & CO.

STEMPELPERS

VAN

LE ROY & CO.

Postpapier met naam of initialen gestempeld, tegen denzelfden prijs als het ongestempelde verkrijgbaar.

Voor de zoo algemeen gewilde *hoogdruk-* visitekaartjes rekenen zij niet meer als voor gewone druk. (1480)

Een jongeling, op Java geboren, oud 19 jaar, hebbende verscheidene jaren op de kusten gevaren tot den rang van 2de Stuurman, wenschte zich gaarne op eene TABAKS FABRIEK geplaatst te zien.

Adres Letter **H** bij de uitgevers dezes. (1196)

Uitgave van **LE ROY & CO,** *te Soerabaya.*

ITINÉRAIRE KAART

DER

Residentie Soerabaya,

zamengesteld door den Controleur der 2de Klasse bij de Landelijke Inkomsten en Cultures

H. F. VERPLOEGH.

Op Steen gebragt ter Lithographie van A. J. BOGAERTS, werkzaam aan de Koninklijke Militaire Akademie te *Breda;* op de Schaal van 1 : 200,000. Een Blad, breed 42 en hoog 52 Ned. Duimen binnen het Kader.

Op deze **Kaart** zijn niet alleen aangewezen de Regentschappen *Soerabaya, Sidho-Arjo, Gresik, Lamongan, Sidajoe* en *Modjokerto,* met hunne Onder-Districten, maar ook de groote en kleine Wegen, de Telegraaflijn, de verschillende Grenzen, de Poststations, de Afstanden met het getal Palen uitgedrukt; voorts de Woningen der verschillende Autoriteiten, Koffij- en Zoutpakhuizen, Fabrieken van Particulieren en op Gouvernements-Contract; Bruggen, Rivieren, Sluizen, Dammen, Bergen, Bosschen, Moerassen, Vijvers, enz. enz.

Prijs

Op Doek gedrukt, in Étui,............... *f* **10.00.**
Op Papier, Gevernisd op Rollen......... *f* **10.00.**

Alle boekhandelaren in Indie nemen daarop bestellingen aan.

(1195)

ONTVANGEN.

GEASSORTEERD

Hollandsch en Engelsch Zuur,

waarbij

MOSTERDZUUR.

ENGELSCHE GELEIJEN,

in 1/1 en 1/2 potten.

Dito geassorteerde Beschuit.

PUIKE ZOETEMELKSCHE KAAS.

HAMMEN EN BOTER.

Vruchten op water en brandewijn.

SAUCIJS DE WESTPHALE.

EN

Geassorteerde Groentens.

(1479) C. H. GRIMM.

BENOEMINGEN, BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT

van den 18den September 1861, no. 75.

No. 71.

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.,

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, van den 3den Junij 1861, litt. Aaz. no. 22;

Herzien de Koninklijke besluiten van 2 Januarij 1848, no. 90 en 13 April 1859, no. 67, houdende het laatstgemelde nieuwe bepalingen omtrent het toekennen van onderscheidingsteekenen en geldelijke belooningen aan de schepelingen en mariniers beneden den rang van officier bij 's Rijks zeemagt;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1.

Tot eene bijzondere onderscheiding wordt aan de inlandsche schepelingen, dienstdoende aan boord van 's Rijks schepen en vaartuigen van oorlog in Nederlandsch-Indie, na een tijdvak van 30 of 36 effectieve jaren onafgebroken trouwe en eerlijke dienst, toegekend de kleine of de groote gouden medaille, ingesteld bij Ons besluit van den 13den April 1859, no. 67.

Aan de toekenning der gouden medaille voor 30jarige dienst wordt eene gratificatie verbonden van *f* 25 (vijf-entwintig gulden) en aan die voor 36jarige dienst eene gratificatie van *f* 50 (vijftig gulden).

Art. 2.

Alle inlandsche schepelingen bij 's Rijks zeemagt in Nederlandsch-Indie dienende, aan welke de zilveren of gouden medaille voor trouwe en eerlijke dienst, is of wordt toegekend, genieten in actieve dienst aan boord zijnde, eene maandelijksche verhooging boven de gewone soldij ten bedrage van een gulden voor hen, die de zilveren, twee gulden voor hen, die de kleine gouden, en drie gulden voor hen, die de groote gouden medaille hebben verkregen.

Art. 3.

De bestaande bepalingen nopens het toerekenen, al dan niet in bijzondere gevallen, van diensttijd, ter bekoming der bronzen en zilveren medailles, en omtrent het verbeuren dier onderscheidingsteekenen, gelden even zeer ten aanzien van de voormelde gouden medailles.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan tot kennisneming, afschrift zal worden gezonden aan Onze Minister van Marine.

'S GRAVENHAGE, den 5den Junij 1861.

WILLEM.

De Minister van Kolonien,
J. LOUDON.

Accordeert met deszelfs origineel:
De Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Kolonien,
FEITH.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Vice-President van den Raad, waarnemende Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie (den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord), dat deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie worde geplaatst, en dat daarvan, voor zoo veel noodig, vertalingen in de Inlandsche en Chinesche talen werden aangeplakt.

Gelast verder alle hooge en lage collegiën en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving van het bovenstaande Koninklijke besluit de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 16den September 1861.

A. PRINS.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad no. 84.)

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Vice-President van den Raad, waarnemenden Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den* 14*den September* 1861. (No. 4.)
(Staatsblad no. 82.)

Gelezen, enz.

Gelet op art. 10, al. 5, van staatsblad 1860, no. 95 en op staatsblad 1861, no. 62;

De Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Met wijziging in zoo verre van staatsblad 1861, no. 62, den prijs der Siram-opium, gerekend van af 1o. October 1861, te stellen op *f* 20 (twintig gulden) per katti.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Vice-President van den Raad, waarnemenden Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

BUITENZORG, den 14den September 1861. (No. 5.)
(staatsblad no. 83.)

Gelezen, enz.

Gelet op staatsblad 1857, no. 111 en 114, en staatsblad 1858 no. 107;

De Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Te bepalen, dat de groote postweg van Batavia naar Bantam van af Pesieng tot aan de grens der residentie Batavia te Tjikandi, hebbende thans eene lengte van ± 35½ Java palen, gerekend van en met het jaar 1862 geheel voor rekening van den lande in vrijen arbeid en niet gedwongen diensten en leveringen zal worden onderhouden.

Ten tweede: enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Vice-President van den Raad, waarnemenden Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

BUITENZORG, den 16den September 1861. (No. 3.)
(Staatsblad no. 85.)

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat de vroeger tot het regentschap Bodjonegoro (residentie Rembang) behoord hebbende dessa Modjo-Grenting, welke door aanspoeling en verplaatsing van den loop der Solo-rivier thans aan den linker oever van die rivier is gelegen, onder het regentschap Toeban zal ressorteren, terwijl de tot het regentschap Toeban behoorende dessa Kedong Grenting, die thans aan den regter oever der Solo-rivier ligt, bij het regentschap Bodjonegoro wordt ingedeeld.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Vice-President van den Raad, waarnemenden Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Civiel Departement.

BEVORDERD:

Tot kontroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures, de kontroleur der derde klasse J. M. van Vleuten.

GESTELD:

Ter beschikking van den directeur der kultures, de tweede kommies op het residentie kantoor te Batavia E. von Faber.

BENOEMD:

Tot docent in de Nederlandsche taal bij het gymnasium Willem III te Batavia, de onderwijzer der derde klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie N. Pol.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot de uitreiking aan B. F. Overbeek, van eene acte van toelating tot de uitoefening der artsenij mengkundige praktijk te Soerabaija.

Militair Departement.

BENOEMD:

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE.

Tot tweeden luitenant bij het personeel, de sergeant C. C. U. J. de Man.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA den 23sten September 1861.

TELEGRAM.

JAVASCHE COURANT

van Zaturdag 21 September 1861.

BIJ DE BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

BEVORDERD:

Tot ingenieur der eerste klasse, chef van het eerste bureau, de ingenieur der tweede klasse W. J. A. Nieuwenhuisen.

Tot ingenieur der tweede klasse, de ingenieur der derde klasse G. de Hartog Jr.

Tot ingenieur der derde klasse, de aspirant ingenieur L. J. Mulder.

BENOEMD:

Tot chef der eerste waterstaats-afdeeling (Batavia) de ingenieur der eerste klasse W. Kraft.

Tot chef der tweede waterstaats-afdeeling (Tagal) de ingenieur der tweede klasse M. J. Schramm.

Tot chef der achtste waterstaats-afdeeling (Macassar) de ingenieur der tweede klasse H. van Ketwich.

Aangekomen & Vertrokken Personen.

23 September

(Volgens opgave van de Policie.)

Aangekomen.

J. A. Mc. Lennan, van Samarang. C. F. Knefeel, van Passoeroean. E. L. Gallas, van Samarang. C. Doornick, van Batavia. H. van Krieken, van Passoeroean L. D. A. Fontein, van Probolingo. J. C. Sayers, van Batavia.

Vertrokken.

L. D. A. Fontein, naar Probolingo. J. P. Baumgardt, Mejufv. J. C. W. Collet, naar Nederland. C. S. Le Breton, H. R. Belder, naar Passoeroean.

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. Ind. stoomboot *Oenarang*, kapitein S. van Hulstijn, van Batavia via Samarang: de heeren Steinmetsz, Mc Lennan, Weghake, van Doornik, Gunsch, Gallas, Schultze, van Delden, Sajer, Utsman, en fam. Wijnhamer en fam. en mevr. van der Meulen,

Met de Gouv. stoomer *Hertog Bernard*, kapitein Stolte, van Batavia: den heer Rhaders.

— Het is der politie ter dezer plaatse gelukt, de daders te achterhalen van eenen tusschen 28 en 29 Junij aan boord van het stoomschip *Oenarang* gepleegden diefstal, waarbij eenige kleinigheden en een patent lever aan passagiers ontvreemd waren.

Kort nadat de ontvreemding plaats had gehad, werd de policie te Batavia van het voorgevallene ingelicht en door een harer schouten, de panghoeloe en de hoofdtjaksa een onderzoek ingesteld, hetwelk echter niet tot de ontdekking geleid heeft, terwijl nu omstreeks 14 dagen geleden de Soerabijasche politie den pandelever in een der lombards vindende, welke daar door eene publieke vrouw uit de Bandaran was beleend, spoedig tot de ontdekking der daders is gekomen, welke bleken te zijn een djoeroemoedi en een matroos van gemelden bodem welke gisteren bij aankomst van het stoomschip werden in hechtenis genomen en het bedreven misdrijf reeds hebben bekend.

— Een voorval dat gisteren avond in de kampong Gilie plaats had door het misbruik van den sabel op vensters enz. doet ons andermaal aan de militaire autoriteit op de wenschelijkheid wijzen om eene bepaling te maken waarbij dat misbruik kon worden voorkomen.

BATAVIA. Onder de vele vreemde bezoekers van Batavia, die als geneeskundige specialiteiten de onderscheidene kwalen der lijdende ingezetenen zoeken te verligten, is thans ook, blijkens eene in dit nummer geplaatste advertentie, de heer LEVI opgetreden. Als chiropodist of voetarts ligtte bij de keizerlijke eksteroogen van Napoleon III, volgens eene door dien vorst zelven onderteekende verklaring, welke, benevens andere getuigschriften en handteekeningen van aanzienlijke personen in Frankrijk, Engeland en Duitschland, zich in één boekdeel onder berusting van Dr. Levi bevindt.

Wij kunnen dus, op grond dezer autoriteiten, allen onder onze lezers, die met een der veelsoortige voetkwalen bezocht en daardoor in de voor Indie zoo noodige ligchaamsbeweging belemmerd zijn, met vrijmoedigheid aanraden die kwelduivels door den heer Levi te laten uitdrijven. Hij gebruikt daartoe geen snijdend werktuig en geneest zonder te bezeren.

(B. H.)

ZUID- EN OOSTER-AFDEELING VAN BORNEO, 5 September.— Terwijl algemeen gezegd werd, dat de vijand zich tusschen Tabalong en Moeara Ajoe ophield, ten gevolge waarvan onze strijdkrachten zich daarheen verzamelden, liepen ook de geruchten, dat de vijand tevens Kloewa bedreigde en op Pringin het oog had; verkenningen werden in die omstreken gedaan, doch onze patrouilles vonden niets.

Van de Kapoeas zijn geene nadere tijdingen ontvangen. Op den 2den September kwam Z. M. stoomschip *Groningen* voor de monding van de Barito-rivier ten anker.

(J. C.)

ALGEMEEN OVERZIGT.

van den specialen correspondent van den Oostpost.

BUITENLAND.

Ik begin met de goede tijding dat de Britsche postadministratie teruggekomen is van den maatregel om de tweede maandelijksche mail op te heffen. De *Times* kondigt het herstel van die tweede gelegenheid aan en ik haast mij er gebruik van te maken, schoon onze postadministratie nog geene officiële kennis van het feit draagt en het daarom nog onzeker is op deze zijne dadelijke bestemming zal bereiken. Drie dagen is de zaak bekend. Kon dan onze postadministratie niet per telegraaf te Londen, doen vragen wat er van de zaak is en daarnaar hare maatregelen nemen om de verzending naar Marseille te herstellen? Intusschen weet ik dat het Departement van kolonien ook verzend, en dat er op Java gezorgd zal worden voor de afhaling der mail te Singapore. Ik moet mij derhalve haasten nog heden het een en ander mededeelen. Al dadelijk komt in aanmerking den werkkring der Tweede Kamer die juist gisteren is uiteengegaan om waarschijnlijk in dit zittingjaar niet weder bijeen te komen. Zij heeft zich drie weken ruim bezig gehouden met langgerekte discussiëa, niet altoos van haarkloverij ontdaan, over de militiewet, die dan eindelijk, na menigerlei wijziging en verbetering is aangenomen met 39 tegen 23 stemmen. Ook de amortisatiewet en andere aanhangige onderwerpen zijn afgedaan zoodat er op dit oogenblik stilstand in de politiek heerscht behalve de quaestie over de al of niet erkenning van het koningrijk Italië welke de aandacht zeer trekt. Onze Regering aanvankelijk huiverig, schijnt, na het groote feit der erkenning door *Frankrijk*, meer over te hellen tot deze politiek maar heeft ook het oog gevestigd op Rusland en Pruissen die nog niet erkend hebben, om van Oostenrijk niet te gewagen. Aan de eene zijde dringen het liberale gedeelte der pers en de handelsorganen aan op erkenning; aan den anderen kant wordt dit zeer ontraden door katholijke stemmen en door de Hollandsche jonker- partij, die het Italië maar niet vergeven kan dat het niet meer geloof aan slechte regeerders bij de *gratie gods*. Onze Regering is door die zich weersprekende eischen in eene moeijelijke stelling gebragt.

Men zegt dat zij in beginsel het koningrijk erkend heeft en de formele erkenning laat volgen zal, waarmede Ricasoli zich tevreden zou hebben verklaard. Hoe dit zij ook onze beduidende handelsbetrekkingen met de Italiaansche havens, onze groote uitvoeren van geraffineerde suiker naar de Middell. zee vorderen dringend dat er een geregelde toestand ontsta, en dat men niet door noodeloos te dralen met de erkenning van iets dat toch reeds

een feit is, groote belangen op het spel zet. Wij behoeven daarom noch van sympathie noch van antipathie te doen blijken. Wij nemen den toestand zoo als die is. Spoedig zal men welligt meer van de zaak vernemen maar de onzekerheid moet ophouden. Heeft de regering een gelukkige middenweg weten te vinden, des te beter. Volgens vroegeren brief is het den lezer bekend dat aan den heer van Bosse verlof is verleend om den minister van koloniën te interpelleren over de echtheid der cijfers, voorkomende in het Engelsche werk van den heer *Money*, aan wien het Indisch gouvernement zoo vrijgevig heeft toegestaan in de gouvernements-archieven te snuffelen en wien zij overigens zulke juiste cijfers en gegevens heeft toevertrouwd omtrent den toestand onzer koloniën. Die interpellatie heeft werkelijk den 13 Julij plaats gehad en is met de meeste voorkomendheid ten aanzien van den tegenwoordigen minister van koloniën behandeld. Wij moeten er kortelijk bij stilstaan. Zie hier een overzigt van het antwoord des ministers op de bekende vragen des heeren v. Bosse. De minister begon met te zeggen dat langs *officielen* weg niets bij het departement van koloniën bekend is omtrent de waarheid der beweringen door den heer Money aangevoerd, maar hij aarzelt niet *te verklaren dat hij ce waarheid daarvan aanneemt*, omdat hij zich niet kan voorstellen dat iemand van den stempel van den heer Money zich zou willen schuldig maken aan het mededeelen van feiten, die een openbaar dementi konden ten gevolge hebben. Van die veronderstelling uitgaande, heeft hij dan ook getracht bij het departement van koloniën te doen verifieren de cijfers, door den schrijver opgegeven, met diegene, welke aan de Staten-Generaal zijn medegedeeld en met de Indische boeken. Dat onderzoek is echter gestaakt als te moeijelijk en te veel tijdroovend. Eenige cijfers echter in die opgaven, komen overeen met de aanteekeningen door de regering bij de kamer overgelegd en de Indische boeken, andere niet. Maar aannemende dat de heer Money juiste opgaven ontvangen heeft, zoo gelooft de minister toch dat hij bij de zamenstelling der cijfers eene andere orde heeft gevolgd dan die door de regering werd aangenomen in de overgelegde staten.

Hij komt nu tot de derde vraag: „Het schijnt wel te blijken dat de gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië, aan een vreemdeling inzage heeft gegeven van rekeningen die de tweede kamer nooit heeft mogen zien, en daarom vraagt de heer van Bosse in de derde en voornaamste plaats, of er eenig bezwaar bij de regering bestaat, om die stukken ook aan de staten-Generaal over te leggen?

Het is bijna overbodig te verklaren, zeide de Minister dat, waar men in Indië aan een vreemdeling inzage heeft gegeven van stukken, de minister aan de Nederlandsche Vertegenwoordiging niet zal weigeren die stukken in te zien. Zoo als hij evenwel reeds zeide, heeft het onderzoek is moeijelijk en tijdroovend. Hij zou daarvoor de Indische boeken moeten laten nazien. Dat onderzoek is op zich zelf zeer omslagtig. In die Indische boeken zijn bijv. rubrieken na verloop van tijd veranderd; in die boeken zijn onder de ontvangsten de geraamde opbrengst van de producten in Nederland opgenomen. Dat alles moet gezift worden. Daarbij komt dat voor 1 in de oudere Indische boeken het onderzoek naar de ontvangsten en uitgaven voor rekening van derden zeer moeijelijk is. Vermits het nu blijkt, dat men in Indië reeds lang die staten in gereedheid had, heeft hij met de laaste landmail aan den Gouverneur-Generaal verzocht, die staten zoo spoedig mogelijk op te zenden om ze aan de kamer mede te deelen. Hij hoopt dat de geachte afgevaardigde genoegen zal nemen met deze beantwoording der door hem gestelde vragen.

Dit was ook het geval, en de heer van Hoevell bragt de zaak in verband met de weigering van stukken in der tijd aan D. Boek tot eigen verdediging benoodigd, terwijl de heer Mijer de partij opnam voor de vroegere achterhoudendheid en de mededeeling van stukken aan de staten generaal van meer belang is nategaan, wat al dadelijk uit het oogpunt van Oost Indisch comptabel beheer bij deze interpellatie is gebleken? Dit komt hierop neder: 1o. Volgens eene resolutie van den gouverneur-generaal van 21 Januarij 1848 wordt van eene Indische begrooting de volgende definitie gegeven. Die *begrooting* moet zijn eene volledige raming van de *bewegingen der kas* in een gegeven jaar. De Heer van Bosse geloofde, dat zoo iets veel meer had van eene definitie van *schatkist*-rekening dan van *begrooting* van ontvangsten en uitgaven.

2o. Voorschriften van fraaijer aard zijn deze:

Van 1831 — 1848 gold als instructie voor de algemeene rekenkamer, dat de *contrôle* van alle uitgaven ten dienste van den lande op Java en Madura voor het civiel departement berust bij de algemeene rekenkamer, voor zooveel betreft de posten waarvoor gelden op de begrooting *van algemeene Sommen* zijn gebragt; en voor elke *residentie afzonderlijk* bij de *residenten zelven*, die N. B. de uitgaven bevelen.

3o. Volgens diezelfde verordening berustte de contrôle voor de militaire en marine departementen bij de rekenkamer, ja, doch slechts voor de *totale som*, maar voor de *détails* bij den chef der militaire administratie en bij den hoofd-administrateur der marine. Ook deze dus controleerden zich zelven.

4o Van deze kleinigheden afstappende komen wij weder aan het werk van Moneij. Van 1840 tot 1847 mist de vertegenwoordiging de oost-Ind. *rekeningen*; zij heeft alleen *begrootingen*. Nu geeft Moneij in zijne tabellen de uitkomsten der *rekeningen*, en bij vergelijking daarvan met de opgaven aan de Staten-Generaal gedurende dat tijdperk van het *mal-glazen huis*, blijkt, dat volgens den Engelschman, die *officiele* cijfers had, de baten 25 à 30 millioen meer bedragen hebben dan hier in de schatkist is verantwoord.

5o Dit nu betreft 1840-1847. Maar bij de interpellatie is niet gehandeld over een meer uitgebreid tijdperk b. v. van 1840—1857. Dan wordt het verschil nog grooter. Vooraf zij geconstateerd, dat de Minister zoowel als de Heer van Bosse het geheel eens waren, dat Moneij in zijne berekeningen wat de uitgaven *hier te lande* betreft, niet in aanmerking nam de uitgaven voor het zoogenaamd Indisch te kort, de subsidiën aan West-Indië en de kust van Guinea, alsmede de uitgaven voor rekening van anderen. Hij heeft dus door die aftrekking blijkbaar gezocht naar het *werkelijk* batig slot van N. Oost-Indië. Dit nu bedraagt, om ons tot het tijdperk van 1841-1857 te bepalen, volgens de ook door den minister als ontwijfelbaar *officiel* beschouwde staten de som van *f* 392,722 614 (met inbegrip der jaarlijksche rentebetaling ad *f* 80,00,000) Dit sluit echter *niet* met de opgaven welke de Staten-Generaal ontvingen bij de wetten op het batig slot van 1841-1857.

Volgens die opgaven is aan den lande betaald *f* 140.696, 36. waarvan af voor eigenlijke koloniale uitgaven die Moneij reeds in zijne rekening begrepen heeft *f* 86. 790. 287, zoodat er verschil blijft van *f* 53. 901. 080 voor uitgaven welke het Dep. van koloniën deed en niet op de indische boeken voorkomen.

Nu is aan s'rijks schatkist van 1841 — 57 uitgekeerd voor rentebetaling en batig slot *f* 293.639.006. Hierbij trekkende de zoo even vermelde uitgaven door het departement van Koloniën gedaan ad. *f* 53.901.080 geeft te zamen *f* 347.540.086 terwijl Money de baten slechts opgeeft ad. *f* 392.722.641, dus verschil *f* 45.182.528 omtrent welker aanwending men nog geheel in het onzekere verkeert. Deze berekeningen zijn ontleend aan eene beschouwing van het algem. Handelsblad, dat eerst het boek van Money heeft ontleed en met aanmerkingen heeft voorzien en, daarna, als nieuwe aandrang tot de spoedige tot stand brenging van de wet op het beheer en de *verantwoording* der koloniale geldmiddelen, de interpellatie van den heer van Bosse heeft uitgezegetd met en benevens eenige eigen gemaakte berekeningen. De oudgasten zijn blijkens hare organen woedend zoowel over de interpellatie als over het artikel van het H. Blad en nemen nu en dan quasi den schijn aan als of de zaak niet veel beteekent en verdiepen zich in de nevenquaestiën b. v. het verschil tusschen Bosse en Mijer over den aard der vroeger overgelegde stukken aan de kamers door Graaf van den Bosch en over de mate van meerdere of mindere geheimhouding onder het regime van het *matglazen* huis. Waarlijk de heer Mijer heeft *te veel bewezen*. Van den Bosch en Baud kwamen er immers rond voor uit dat de kamers met de koloniën weinig of niets te maken hadden en dat was ook het regeringsstelsel van vóór 1848. Maar waarom dan nu *getracht* aan te toonen dat men vóór 1848 *niet* zoo geheimzinnig was; wij keeren de zaak om. Men was vóór 1848 afkeerig van de inzage en contrôle der wetgeving omdat de toenmalige grondwet die uitlegging toeliet, al was zij niet geheel verdedigbaar van dat standpunt was de toenmalige Regering in haar regt als zij weigerde over te leggen wat thans noodzakelijk is. Dan, stappen wij van deze zaak af. Zoodra de staten waaruit Moneij geput heeft en die door den Minister aan den Gouv. Genl. zijn aangevraagd, ontvangen zullen zijn zal de heer v. Bosse een *onderzoek* uitlokken. En dan zal er, hopen wij licht in de zaak komen. Bij gelegenheid eener andere interpellatie omtrent de houding onzer Regering ten aanzien der geschillen tusschen de Amerikaansche Staten heeft de Regering verklaard dat ons verbod om kapers in onze havens en zeegaten toe te laten ook in de overzeesche bezittingen, met name in *West Indië* is uitgevaardigd; dat het regt van onderzoek of en oorlogscontrabande aan boord is aan de oorlogvoerende partijen niet kan ontnomen worden, maar *geconvoijeerde* schepen aan dat onderzoek niet zijn blootgesteld en eindelijk dat onze gedragslijn in deze niet verschilt met die der groote zeemogendheden, onderteekenaars van de Parijzer verklaring van 1856. Nog heeft eergisteren de Minister van koloniën toegezegd dat in de volgende zitting een nieuw tarief voor Oost Indië zou worden aangeboden, terwijl de Minister van justitie heeft toegezegd een ontwerp tot afkoopbaarstelling der tienden hier te lande. Een and r punt. Met zekerheid meldt men dat er een koninklijk besluit bij den Raad van state in behandeling is, waarbij het radikaal voor de Oost Indische ambtenaren afgeschaft wordt en de regering zich weder de vrijheid toekent het personeel harer ambtenaren overal te kiezen, waar zij geschikte personen daarvoor kan vinden. Men weet dat nu reeds sedert eenige jaren bij het Indisch gouvernement geene ambtenaren toegelaten werden, dan die daarvoor te Delft het radikaal hadden bekomen. Daarop werden echter nu en dan eenige uitzonderingen toegelaten ten voordeele van bloedverwanten van de vriendjes; maar de bepalingen betrekkelijk het radikaal werden met des te meer klem toegepast op den grooten hoop der geloovigen. De Minister van koloniën zal, door het afschaffen van die bepalingen, althans in beginsel, eene groote grieve bij de Oostersche familiën wegnemen; *in beginsel* want het is toch niet genoeg, het grondwettig voorschrift, dat iedereen aanspraak geeft op het bedienen van alle land betrekkingen, te verkondigen; — de regering moet daadwerkelijk toonen, dat het daar ernst is met dat voorschrift en door hare handelingen de overtuiging vestigen dat bekwame Nederlanders niet slechts *regt hebben* benoemd te worden, maar óók *benoemd worden* tot hoogere betrekkingen in de koloniale dienst.

Wat het onderwijs te Delft is, zegt dezelfde correspondentie kan den minister van koloniën onlangs gebleken zijn uit eenen zeer goed gemotiveerden brief van een geacht Indisch ambtenaar, waarin deze den minister beleefdelijk verzocht hem niet te benoemen in de commissie tot het afnemen der examens. Deze ambtenaar grondde zijne weigering hierop, dat hij de rigting van het onderwijs te Delft afkeurde, dat hij geen heil zag in het daar bestaande streven, van de Nederlandsche jeugd Mahomedanen te maken, en dat hij het gouvernement in Indië het best gediend achtte door ambtenaren waarvan men leerde Nederlanders te zijn en te blijven. Die weigering heeft het benoemen eener commissie niet belet.

Eindelijk blijven de twee groote punten van gesprek nog steeds de benoeming van den Gouverneur Generaal Sloet en de verdediging van den heer Bekking. Nieuws komt er niet voor in de wederzijdsche beschouwingen, als naar gewoonte raast en tiert de reactie over en tegen beiden, en dikwerf vraagt men zich onwillekeurig af: gij die steeds zóó hoog opgeeft van de prerogativen der *Kroon* vooral in koloniale zaken, gij die het den liberalen zoo euvel opnaamt al zij uw zwakken afgod Rochussen bestreed, waarom *eerbiedigt* gij ten minste niet deze *Koninklijke* benoeming, dat eerste prerogatief der Kroon? waarom haalt gij reeds bij voorbaat door het slijk uwer insinuatiën, den man, die ja door den Ministerraad *voorgedragen*, maar ten slotte door den Koning-Opperbestuurder uit vrijen wil benoemd is tot zijn vertegenwoordiger in Ned. Indie?

of handelt de koning alléén goed, en is een ministerie alléén te prijzen als uwe *Coteriën* en familie belangen bevoordeeld worden? Is Indië uw particulier domein en haat gij daarom zoo elke stap tot ontwikkeling omdat gij daarmede telkens even veel terrein verliest? Maar vragen sommigen, voorstanders als wij van bezadigden en geleidelijken vooruitgang, wat zal baten een zelfstandig en verstandig-liberaal landvoogd als hij in den Raad van Indië op den tegenstand zal afstuiten van de zeer conservatieve misschien wel meer dan conservatieve meerderheid? Men doet de vraag, maar men geeft het antwoord niet. Sommigen zien alleen in verjeugdiging van dat collegie, in het aanbrengen van nieuwe frissche elementen, heil voor koloniën en moederland. Zullen de nieuwe regeringsbeginselen met vrucht toepassing erlangen, dan moeten naast den Gouverneur-generaal met de uitvoering belast mannen gereten zijn van gelijke rigting en met hart en ziel geneigd de nieuwe orde van zaken te bevorderen en het regeringsreglement tot waarheid te maken zoo niet, dan is *zijn* werkkring verland; dan komt er botsing, tegenwerking, stagnatie, alles gezamenlijk uitloopende op bederf der zaken. Hoe eerlijker en gemoedelijker de leden van dat collegie zijn, hoe minder het te verwachten is dat zij hunne meer verouderde beginselen zullen prijs geven. Te onderstellen dat zij als windwijzers maar zouden meedraaijen, doet hun regtschapenheid onregt, en men heeft meer eerbied voor een onverholen tegenstander dan voor een serviel aanbidder van elk nieuw gezag. Maar juist daarom vreezen sommigen hier, dat als er geene verandering van personeel komt, de Gouv. Gen. met vele moeijelijkheden zal te kampen hebben, ook al heeft hij in de meeste gevallen de beslissende stem en al is in de meeste gevallen overeenstemming met den raad geen wettelijk vereischte.

Wat vervolgens de zaak van den heer Bekking betreft, de publieke opinie wil al meer en meer in de veroordeeling der beide residenten eene politieke demonstratie zien en beschouwt de verdediging als genoegzaam voldoende om van de smet te zuiveren bij het besluit van 12 April 1861 op hem geworpen. Er wordt thans, naar ik verneem aangedrongen op herstel. Dat de nieuwe Regering zegt men, de zaak van een geheel onpartijdig standpunt late onderzoeken en dan ook regt late wedervaren aan wie regt heeft. Van een vonnis onder zoodanige omstandigheden gewezen en blijkbaar beheerscht door politieke roerselen, *moet* appel zijn. Schurken pensioneert men niet en politieke vijanden brandmerkt men niet met vergulde ijzers.

Ten besluite nog een woord over den handel.

In een wel geschreven overzigt nopens den handel in Nederland over 1861 worden de eischen van sommigen op koloniaal handelsgebied gekarakteriseerd en bij die gelegenheid de volgende juiste bemerking gemaakt naar aanleiding der jongste koloniale beraadslagingen in de eerste Kamer over het voornemen van den Minister van koloniën om meer producten in Nederl. Indie te verkoopen, met de behoefte van het administratief kapitaal tot grens. Dat mogt niet, volgens enkelen, want dan werd aan den handel een middel van bestaan ontnomen, en handel en scheepvaart moesten door de Regering gesteund en geschraagd worden; de handel zou dan vervallen, de vloot zou vernietigd worden, ja, wat onheils zou er al niet geboren, worden. De groote, de massale koopman zou er wel bij winnen, want aan zijn ondernemingsgeest werd nieuw voedsel gegeven maar de kleine handel, die zou verliezen. Alsof dat niet een windvaantje was, waarachter zich de belangen van reeder en assuradeur gemakkelijk konden verschuilen! Neen waarlijk, 't zou den handel niet tot nadeel maar wel tot voordeel zijn, wanneer in dat consignatiestelsel langzamerhand die wijzigingen gemaakt werden, waarnaar ieder koopman die nog wel wat meer wil zijn dan loontrekker, en die ook nog lust en moed en kapitaal heeft voor eigen zaken, al zoo lang reikhalst. Is dan het bestaande stelsel zoo bij uitnemendheid winstgevend voor den handel? Men klaagt er altijd over dat er in de N. H. M. veilingen zoo weinig verdiend wordt, en door de wijze van verkoopen en door het massale der hoeveelheden, waardoor weinig kapitaal voor andere zaken beschikbaar blijft; men klaagt over de vrachten, ook eer de 15 pCt. er afgenomen waren, want door de massa schepen kon men niet meer alleen voor de N. H. M. varen, zoo als vroeger; men klaagt over de assurantiepremien en over het groote aandeel dat regering en N. H. M. op ieder schip houden; men klaagt over te groote concurrentie, een gevolg van het gemakkelijke om die zaken te drijven, en men klaagt over de overmagt der tusschenhandelaars, wien alle magt in handen gegeven wordt, — en toch wil men dien toestand *bestendigen*, en doet het onmogelijke om het aannemen van een gezonder stelsel te voorkomen?

Wonderlijke menschen. Gelukkig dat de regering scherper en juister ziet, en dat zij met het oog op de belangen van al de ingezetenen die maatregelen neemt, welke ten slotte tot aller voordeel ook tot voordeel van den handel zullen leiden, omdat ze niet mauk gaan aan het euvel van bescherming en kunstmatigheid, maar op billijkheid en gezond verstand gegrond zijn.

Dat overigens de particuliere handel zich zelf ook gaarne op het transatlantisch gebied wil begeven, zoo vervolgt de schrijver, mogen vooral de uitvoeren naar en de invoeren van Java bewijzen, waarin immers het aandeel van den particulieren handel tegenover de N. H. M. in de laatste jaren, wat de hoofdartikelen aangaat bepaalt toeneemt; een bewijs dat men waarlijk nog zoo bevreesd niet behoeft te zijn bij een eventueel grooter verkoop van producten op Java, de Ned. particuliere handel dat meerdere niet gaarne zal koopen.

N. B. Het binnenlandsche overzigt tot 8 Augustus volgt in ons volgend nummer.

FRANKRIJK.

De *Pays* geeft het volgende wetenswaardige berigt:

„Een nog weinig bekend en authentiek feit is de verwantschap welke bestaat tusschen den vorigen sultan van Turkije Abdul Medjid en den keizer Napoleon III. De grootmoeder van den sultan was Mevrouw Aimée Dubuc de Rivery, eene naastbestaande van Josephine de la Pagerie welke laatste de grootmoeder is van den keizer der Franschen. Mejufvrouw Aimée Dubuc de Rivery werd in 1766 op het eiland Martinique geboren uit eene zeer oude en achtenswaardige familie dier kolonie. Toen zij den ouderdom van tien jaren had bereikt werd zij voor hare educatie naar Frankrijk gezonden; bij aankomst aldaar trad zij als kweekeling in het klooster der „dames van de bezoeking" te Nantes. Op achttienjarigen leeftijd hare educatie voltooid zijnde scheepte zij zich weder voor Martinique in, op welke reis zij vergezeld werd door eene gouvernante. Het schip waarmede zij de reis maakte verging in volle zee, doch de equipage en de passagiers werden gered door een naar Majorka bestemd vaartuig. Die haven werd echter nimmer bereikt daar het schip door eenen Algerijnschen zeeroover genomen werd. Mejufvrouw de Rivery werd naar Algiers vervoerd alwaar zij door den Dey werd gekocht; deze vond haar echter zoo schoon dat hij besloot om haar den sultan ten geschenke aantebieden. Zonder twijfel was de jeugdige Creoolsche niet zeer ingenomen met den vreemden toestand in welke de omstandigheden haar hadden geplaatst, doch, beschaafd als zij was, wist zij zich spoedig onder al hare makkers te onderscheiden zoodat zij de sultan favorite van Abdul Hamet, vader van Mahmoud en grootvader van Abdul Medjid, werd.

Somtijds openbaart zich bij de begunstigde sultanas een groot staatkundig genie daar zij met al de geheimen van het gouvernement worden in wetenschap gesteld en in alle hof-intriges ingewijd zijn. Eenigen dezer schoon slavinnen waren dikwijls oorzaak van eene lange en gelukkige regering en bij alle groote gebeurtenissen waren zij de geheime drijfveeren. Dit nu was ook het geval met de grootmoeder van Abdul Medjid. Zij verzocht en verkreeg de vergunning om haren zoon Mahmoud eene goede opvoeding te geven; deze was door hare zorg spoedig omringd van de geleerdste en beroemdste mannen uit het rijk, en de moeder leerde in persoon den zoon de gebruiken en staatkunde der beschaafde natiën. Door eene educatie, welke geen Georgische of Circassische slaaf hem zou hebben kunnen geven, ontving de vader van den laatsten sultan die lenkbeelden van hervorming, welke hem alleen door eene Christen en beschaafde vrouw kunnen zijn ingeprent.

TURKYE.

De volgende korte biographische schets van den overleden sultan van Turkije zal onze lezers zeker niet ongevallig zijn:

Abdul Medjid volgde zijn vader in de regering op acht dagen na den slag van Nezib (die den 24 Junij plaats greep); deze slag werd gewonnen door Ibrahim Pacha en wel op het kritiekste oogenblik van den strijd die gevoerd werd tusschen het Turksche rijk en zijn grooten vassal. De Europesche tusschenkomst staakte den vooruitgang van den overwinnaar en bij de traktaten van den 15 Julij 1840 en van den 13 Julij 1841 werd de integriteit van het Ottomaansche rijk gewaarborgd.

Bij den aanvang van zijne regering gaf hij blijk van zijne bedoeling om de door zijnen voorganger ontworpen hervor-

Bijvoegsel tot den OOSTPOST van den 23sten September 1861, no. 223.

mingen intevoeren; nog meer kracht gaf hij daaraan door den Hatti sherif van Gulhané en door de instelling van den Tanzimat. Vervolgens werd het leger door hem geörganiseerd; hij stelde ministers voor openbare werken en voor den koophandel aan; hij deed een handels en burgerlijk wetboek uitgeven; hij voerde gemengde regtbanken in, vormde een nieuw muntstelsel en vernietigde de belasting op den persoon, of hoofdgeld, van hetwelk alleen de Muzelmannen vroeger waren vrijgesteld.

Ook heeft Turkije aan den sultan Abdul Medjid de hervorming te danken van het publiek onderwijs, de oprigting te Konstantinopel van eene keizerlijke akademie van kunsten en wetenschappen, de instelling der orde van den Medjidie, de daarstelling van de postdienst van de quarantaine-inrigtingen, van de telegrafen en van de Turksche bank.

Abdul Medjid bezat echter niet die geestkracht van zijnen vader. De wederstand van de oude Turksche partij ontzenuwde en ontmoedigde in eens de goede bedoelingen welke de sultan bij den aanvang zijner regering had getoond te hebben gevormd. De laatste jaren van zijn bestuur kenmerkten zich door ontmoediging en zorgeloosheid. Wij achten het onnoodig om hier het spel te ontvouwen hetwelk hij speelde gedurende den oorlog in het Oosten. Dergelijke gebeurtenissen behooren tot de geschiedenis en eigenen zich niet voor eene levensbeschrijving, bovendien liggen zij nog versch genoeg in het gebeugen van iedereen. Wij zullen ons liever bepalen tot eene vermelding der voornaamste gebeurtenissen door welke zich de regering van den vorigen sultan kenmerkte.

Het jaar 1841 zag het einde van de Turksch-Egyptische geschillen, tevens was het getuige van de laatste verwikkelingen in de Oostersche kwestie. In 1842 en 1843 nam de Servische kwestie een begin. In 1845 en 1848 brak de opstand in Albanie en de oorlog onder de Kurdistans uit; van 1842 tot 1852 hadden er voortdurend onlusten in Syrie en in Montenegro plaats en ontvlamde de revolutie in Wallachije. In 1850 begonnen de Hongaarsche en Poolsche zaken beweging te maken en weigerde de sultan zeer edelmoedig om, zelfs tegen eenen losprijs, de generaals overteleveren welke op zijn grondgebied eene schuilplaats hadden gezocht. Daarop kwam de kwestie over de Heilige plaatsen en de expeditie naar Sebastopol voor den dag. Na den vrede van Parijs teekende de sultan den Hatti-humaijoum, de wet tot émancipatie der Christenen, waarvan de in werking brenging nog steeds is vertraagd door de tegenwerking van de oude Turksche partij.

Handelsberigten.

ROTTERDAM, 8 Augustus.

Omtrent den handel in koloniaalwaren zijn in het algemeen geen veranderingen van groot belang te vermelden. Geinfluenceerd door de meer en meer ongunstige berigten van Amerika, die thans weinig hoop geven op eene spoedige schikking der tusschen Noord en Zuid bestaande oneenigheden, bleef de omzet zich bepalen tot het voorzien in de behoeften der consumtie. De prijzen der meeste artikelen hielden zich evenwel goed staande, terwijl enkelen zoo als KOFFIJ en vooral KATOEN zelfs iets hooger worden gehouden. Laatstgenoemd artikel is, vooral sedert de laatste berigten van New-York en de daardoor te Liverpool veroorzaakte rijzing, willig gestemd, zoo als blijkt uit den gunstigen afloop der heden gehoudene veiling bij de Ned. H. Maatschappij. Java KOFFIJ wordt weder iets hooger gehouden en weinig aangeboden, daar de houders, met het oog op den zoo zeer gereduceerden ceel-voorraad bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij, eene meer en meer gunstige meening omtrent den verderen loop der prijzen van dit artikel hebben, en eene betrekkelijke kleine najaarsveiling verwachten. RIJST blijft vast gestemd, ofschoon de omzet door de verhoogde vorderingen beperkt blijft. SPECERIJEN lusteloos en op nieuw lager aangeboden. Java INDIGO vindt tot vaste prijzen aanhoudend aftrek. Banca TIN daarentegen onderging op nieuw eene belangrijke daling; doch herstelde zich ten slotte weder eenigzins op ƒ 1½ à ƒ 2 beneden de vorige notering. ARAK bleef flaauw en slechts tot teruggaande prijzen te plaatsen.

Koffij. De gunstige opinie, die de houders van *Java* Koffij omtrent den stand van dit artikel koesteren, werd nog meer bevestigd bij het bekend worden der maandstaten betreffende de afleveringen en voorraden bij de N. H. M., zijnde de ceel voorraad gereduceerd tot op 54,251 bn., terwijl de onverkochte voorraad bij genoemd ligchaam nog naauwelijks tot 400,000 bn. was geklommen. Ook bij de koopers scheen zulks van invloed te zijn, ten minste sedert de vorige week werd voor *goed ordin. Java* coulant 40 c. besteed, tot welken prijs er ook nog vraag bestaat, doch thans bijna niets meer voorkomt.

Ruwe **Suiker**. Sedert de laatste mail vond de veiling plaats der N. H. M. van 60782 kranj. te Amsterdam, welke redelijk verkocht werden, bij de genoegzaam geheele onverschilligheid van het buitenland, waardoor de Hollandsche raffinadeurs 53,000 kranj. moesten nemen Het overige werd voor enkele uitvoer-ordertjes en op speculatie genomen. Prijzen voor bruin waren ƒ 1½ à ƒ 1¼, blond en grijs ƒ ¼ en wit ƒ ¼ à ƒ ½ lager dan Mei.

Rijst bleef ten gevolge der willigere berigten van de Engelsche en eenige andere markten ook hier in betere stemming en zou ongetwijfeld tot meer handel aanleiding hebben gegeven; daar echter de vraag niet dringend genoeg was om de verhoogde vorderingen der houders in te willigen, zoo ging er in *gepelde* soorten slechts weinig om. Men noteert blanke en witte *Java* ƒ 9 á ƒ 9½.

Banca **Tin.** De prijs van dit artikel vervolgde de in onze vorige vermelde teruggaande beweging, zijnde 600 bl. tot ƒ 67½, 1000 bl. tot ƒ 67 en ca. 1500 bl. tot ƒ 66½ omgezet. Sedert dien is de stemming evenwel iets beter geworden, zoodat men thans weder ƒ 67 biedt en op ƒ 67½ wordt gehouden.

In **Huiden** was de handel zeer beperkt, zijnde er in de 1e hand niets omgezet dan 361 stuks *Buffel*, per *Antonia Geertruida* tot 24½ c.

In *Java* **Indigo** vindt tot vaste prijzen een geregelde handel plaats en de gunstige opinie voor dit artikel wordt nog bevestigd door den kleinen voorraad, die tot nog toe bij de N. H. M. bestaat.

Voor **Arak** blijft de stemming zeer gedrukt en alleen door verlaagde prijzen zijn verkoopen tot stand te brengen. De afdoeningen bepaalden zich tot 58 leggers *Soerabaija*, per *Johan Lange*, tot ƒ 107 en 200 leggers *Batavia*, ex *Carin*, te Amsterdam, naar men zegt tot ƒ 128. De voorraad op 1 Augustus bedroeg: 616 leggers te Rotterdam, 1850 leggers te Amsterdam en 1409 leggers zeilende. Men heeft eene slechte opinie over den loop van dit artikel.

Bindrotting. *Banjermassing* is coulant en goed te verkoopen en ƒ 9 á ƒ 11 naar kwaliteit waard. *Koeti* is moeijelijk te plaatsen en kan niet meer dan ƒ 5 opbrengen. *Padang* is ƒ 7 @ ƒ 8 waard; in de laatste weken werden tot diverse prijzen, naar kwaliteit, iets onder de laatste veilings-prijzen, afgedaan, de volgende partijen als: 5471 bn. per *Neckar*, 4032 bossen per *Antonia Geertruida*, 3988 bn. per *J. C. Scholel*, 2667 bossen per *Cornelis Antonie*, 4462 bn. per *George William*, 3494 bn. per *Generaal de Steurs*, 5800 per *Norma*, 8923 bn. per *Malvina Vidal*, 2535 bn. per *Zephir*, 2746 bn. per *Sophia Koningin der Nederlanden*, 2800 bn. per *Maria Willem*, 2500 bossen per *Watergeus*, en 1310 bn. per *Amazone*.

AMSTERDAM. *Java* **Tabak** bedingt in courante soorten zeer vaste prijzen. Bij inschrijving werden afgedaan: 253 pkn. P. K. en M. per *Goede Vertrouwen*, terwijl weder uit de hand nog 463 pkn. D. per *Goede Vertrouwen*, en 380 pkn. Kawi per *Maria Catharina*, en in veiling 147 pkn. W. G. J. en per *Aldebaran*, 125 pkn. B. G. per do. koopers vonden. De gisteren gehouden Veilingen zijn als volgt afgeloopen: 1226 p. *Java* AS/Malang, verkocht van 28½ @ 91 c.; 437 p. *Java*, MS, verk. van 24½ @ 80½ c.; 331 p. *Java*, BA/B, verk. van 29½ @ 53½ c.; 246 p. *Java*, GK. verk. van 18½ @ 44½ c.; 268 p. *Java*, SBS; verk. van 34½ @ 93½ c.; 1156 p. *Java*, PA Malang en Tanah Wargie Malang, verk. van 20 @ 65 c.

Zeetijdingen.

ROTT. MAIL-COURANT VAN 25 Julij,

Brouwershaven. *Aangekomen.* 10 Julij. *Watergeus*, Giezen, Banjermassing; *Ida Wilhelmina*, van Weijland, do. 11 Julij. *Malvina Vidal*, Kessel, van Soerabaija. 13 *Zephir*, de Vries, van Banjoewangie., *Odilia Margaretha*, Martini van Geffen, van do., 14 Julij. *Sophia Koningin der Nederlanden*, Klein, van Banjoewangie.

Vertrokken. 12 Julij. *Argo*, van Teutem. naar Batavia., *Zwerver*, Franzen, naar do.

Zeilklaar. 25 Julij. *Twee Gezusters*, Bergman, naar Batavia, *Eva Johanna*, van Bochove. naar do.

Hellevoet. *Vertrokken.* 12 Julij. *Anna*, Bok, naar Batavia, *Johanna Maria*, Dam, naar do.

Zeilklaar. 25 Julij. *Zeemanshoop*, Phaff, naar Batavia., *Kortenaer*, Glazener, naar do., *Resident van Son*, Butner, naar do., *Bezoekie*, Rusman, naar do.

Texel, *Aangekomen.* 11 Julij. *Aldebaran*, Meyboom. van Banjoewangie., 14 Julij. *Catharina*, Olson, van do., *Cornelia Hendrika*, Jaski, van do., 15 Julij. *Elisabeth & Antoinette*, Besier, van do., 22 Julij. *Windward*, Hamlin, van Batavia.

Vertrokken. 9 Julij. *Prinses Amelie*, Groenveld, naar Padang., *Elisab. & Jacoba*, Lucas, naar Macasser., *Javaan*, Bodeman, naar Batavia., *Bellatrix*, Sandberg, van do, *Josepha Louisa*, Muysson, naar do., *Julie Claire*, van Oosteroom, naar do., *Teodora Machtilda*, Boelhouwer, naar do., *Nicolaas Witsen*, de Roever, naar do., *Rijnbrand*, Lange, naar do., 12 Julij. *Tasmania*, Jonker, van Macassar.

Rott. Mail-Courant van 8 Augustus.

Brouwershaven. *Aangekomen.* 26 Julij. *Honigbij*, v. d. Valk, van Java. 28 *Prins v. Oranje*, Hensing, van do. 31 *Vesta*, Gerrebrands, van Padang. 1 Aug. *Ridderkerk*, Teerlink, van Java.

Vertrokken. 29 Julij. *Eva Johanna*, v. Bochove, naar Batavia. *Twee Gezusters*, Bergman, naar do. 2 Aug *Bezoekie*, Rusman, naar do., *Kortenaer*, Glazener, naar do., *Resident van Son*, Butner, naar do. *Toma*, Huizer, naar Samarang.

Zeilklaar. *Anthony van Hoboken*, Huzewinkel, naar Batavia. *Constantia*, Overgaauw, naar do.

Hellevoet. *Aangekomen.* 28 Julij. *Amazone*, Riese, van Java. 8 Aug. *Stella Maris*, Leeflang. van Batavia.

Vertrokken. 30 Julij *Zeemanshoop*, Phaff, van Batavia. 2 Aug. *Gen. de Stuers* Viersma, van Batavia.

Texel. *Aangekomen.* 26 Julij *Ottolina*. Eeleman, van Java. Z. M. st. *Merapi*, de Haas, van do, 27 *Maria Adolphina*, Blom, van do. 29 *Sir Robert Peel*, Lange, van Padang. 31 *Hebé*, Falckenberg, van Java. *Albrecht Beyling*, Muller, van do. *Admir. de Ruyter*, Stapert, van do. 1 Aug. *Anna & Elise*, Orré qq., van Java. *Calypso*, Pooiman, van do. 2 *Aletta Augusta*, Tiuholt, van do. 6 *Maria Agnes*, v. Deursem, van Java.

Vertrokken. 30 Julij *Grootmeester Nation.*, Giesse, naar Batavia. 2 Aug. *Petr. Catharina*, v. d. Veen, naar Samarang.

Zeilklaar. 8 *Laura & Adèle*, v. Noël naar Batavia. *Electra*, Wegman, naar Soerabaija. *Anna Maria Wilhelmina*. Sontag Winkler, naar Japan. *Willem Eggerts*, Faber, naar do.

Vlissingen. *Vertrokken.* 7 *Burgem. v. Middelburg*, Hook, naar Batavia (via Newcastle).

Aangekomen Passagiers.

Van **Java**.

Per *Zephir*, kapt. de Vries: De heeren Wijnen, resident van Lampongsche districten met echtgenoot, 4 kinderen en 2 Javaansche bedienden; de Serriere, controleur van Krawang., de jonge heer Varkevisser en mevr Davides met 5 kinderen en 2 Javaansche bedienden.

Per *Corn. Hendrika*, kapt. Jaski: De jonge heeren Stoelman en van der Bent, 2 jonge jufvrouw. van der Bent en 1 Jav. bediende.

Per *Malvina Vidal*, kapt. Kessel: De heer Przijnstansty.

Per *Ida Wilhelmina*, kapt. van Weijland: De heeren Stikkel van Dam, Hommel en D. G. H. Jonge.

Per *Prins v. Oranje*, kapt. Hensing: De heeren W. de Rochemont kapt. der infant., en zoon; Kappers, adjudant, benevens 5 gepens. militairen.

Per *Albrecht Beyling*, kapt. Muller: Kolonel J. Boelhouwer en echtg., de heer J. H. Heffener en mej. v. d. Trappen.

Per *Ridderkerk*, kapt. Teerlink: De heer G. F. Ravallet, kapt. bij het O. I. leger met echtgenoot en 4 kinderen, mejufvrouwen B. en C. Bouricius, de heeren C. L. Arnold, H. Bouricius, J. Baas, J. A. Kuppens en eene Javaansche bediende.

Per *Admiraal de Ruyter*, kapt. Stapert: De heer C. de Wit.

Van **Padang:**

Per *Vesta*. kapt. Gerrebrands: De heer Schüfer, onder-adjudant.

Vertrokken Passagiers.

Naar **Batavia.**

Per *Theodora Machtilda*, kapt. Boelhouwer: Mej. Bolhe en eene Javaansche dame.

Per *Javaan*, kapt. Bodeman: De heer Marschalk en de jonge heer E. van Nooten.

Per *Jacoba Cornelia Clasina*, kapt. Delelirur: De heeren J. van Soelen, J. Verbruggen en echtg., twee heeren Höveker, de zendelingleeraar J. Beukhoff en echtg., de zendelingzusters M. Hegeman en L. Heidmann, benevens do. Javaansche heeren J. Kodo, C. Aden, A. Kawok, J. Ponrou.

Per *Bellatrix*, kapt. Sandberg: De heeren W. Santveer, A. Reinike, J. P. P. Valkenburg, P. Prins en J. Rijnenburg.

Per *Julie Clare*, kapt. van Oosteroom; Drie dames Hageman, mevr. Blume, geb. Kolitz; mevr. Hennequin. geb. Soutendam, mej. Nijs; de hee en Nijs en van Streven.

Per *Bezoekie*, kapt. Rusman: Mevrouw de Wed. Bastiaanse en twee dochters; mej. Lenting; de heeren Meijer, Azon Jacometti; v. d. Bergh, A. Möter; Laguaune, echtg. en 5 kinderen; J. Breevoordt, echtg. en 8 kind.; K. Folkeringa, echtg. en 2 kind.; J. Meijer, echtg. en 2 kind.; G. A. Omlo, ecthg. en 2 kind.; benevens twee Indische bediende.

Naar **Soerabaija.**

Per *Twee Gezusters*, kapt. Bergmans: Mevr. Bondix-Gortmans met 2 kinderen.

Naar **Padang.**

Per *Prinses Amelie*, kapt. Groeneveld: De heer Meijer.

Naar **Samarang:**

Per *Petronella Catharina*, kapt. v. d. Veen: De heer P. Stam en echtg., mej. P. M. Sina, de jonge heeren Henckel, de heeren D. Gerth v. Wijk, A. Kunze, J. C. Osieck en W. Iscander.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag	Naam van het Schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Sept.	21	Nederl.	Eugenie.	F. J. Bargman		Rotterdam.		geen	Soerabaija.	
„	22	„	Wilhelmina Helena.	A. Lunel.		Tjilatjap.		„	„	
„	—	Eng.	Spartan.	A. Griffin.		Balie.		„	„	
„	—	Ned. Ind.	St. Oenarang.	S. v. Hulstijn.		Batavia.		Sam.	„	
„	—	„ „	Fathool Hair.	Mohamat Aris.		Samarang.		geen	„	
„	23	Gouv.	St. Hertog Bernard.	Stolte.		Batavia.		„	„	
„	—	Nederl.	Jhr m. v. d. W. v. Put.	K. T. Lammerts.		Idem.		„	„	
„	—	Ned. Ind.	Tedok.	Wongso.		Balie.		„	„	
„	—	Frans.	Rose Marie Louise.	J. v. Garnau.		Cheribon.		„	„	

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Sept. 22	Nederl. Ind.	Stoomb. Koningin der Nederlanden.	E. Lewis.	Batavia via Samarang.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Waterloo.	Peenlind.	Onbepaald.	Fraser Eaton & Co.
„	Cornelia Mathilda.	Snoey.	In reparatie.	„ „ „ „
Engelsche	Maijestic.	J. Jones.	Nederland.	„ „ „ „
Nederlandsche	Copernicus.	G. Visser.	„	„ „ „ „
„	Arlequin.	Singer.	„	„ „ „ „
„	Vice Admiraal Gobius.	van Dnijn.	„	„ „ „ „
Fransche	Jules Cezaard	Ropers.	In reparatie.	„ „ „ „
Nederlandsche	Geertruide Marie.	C. Spiegelburg.	In Lossing.	E. ten Brinck & Co.
„	Guurtje & Maria.	Kruit.	Nederland.	„ „ „ „
„	Eugenie.	Bargman.	„	„ „ „ „
„	Nederland.	Hoekstra.	In Lossing.	Schimmelpenninck & Co.
„	Metalen Kruis.	J. P. Zuardeeg.	„	„ „ „
„	Graaf Dirk III.	Rotans.	Nederland.	„ „ „
Engelsche	Henrij Winch.	J. K. Wilson.	Balie.	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	van der Palm.	Marcus.	Nederland.	Mathieu Ebbe Ruijs & Co.
Pruiss.	Germania.	Francke.	Amsterdam.	Adam & Co.
Engelsche	Jeannie Oswald.	W. Davies.	Australie.	P. Kervel & Co.
Nederlandsche	Eersteling.	C. de Zeeuw Bogchus Wz.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 23sten September 1861.

AANVOER.

Van Nederland per het Ned. schip *Eugenie*, gez. BARGMAN

59 coll. manufacturen, ORDER; 8 kn. diverse, BAIJER; 7 kn. manufacturen, 200 vs. boter, E. TEN BRINCK & Co; 2 kn. kramerijen, 1 kist spiegels, 1 kist speelgoed, 1 kist wollen goederen, KIEL; 2 kn. rijnwijn, HEUVELDOP; 1 kist spiegel, KRAMER; 30 kelders genever, 27 kn. bier, 9 vs. boter, 8 kn. provisien, 5 vs. gasligt, 9 kn. wijn, 1 kist sigaren, B. J. VAN ECK & Co; 201 lasten steenkolen, 10 vn. zilvergeld, GOUVERNEMENT; 1000 kelders genever, 800 vz. boter, ANEMAET & Co: 100 vs. boter, J. F. VAN LEEUWEN & Co.

UITVOER.

Naar Neder. via Samarang en Batavia per het Eng. schip *Nejele*, gez. J. JONES.

5003.78 pic. suiker, 62.52 pic. rotting, N. H. M.

Naar Singapoer via Samarang en Batavia per het stooms. *Koningin der Nederlanden*, gez. E. LEWIS.

2 kn. gedr. katoen, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 88 kn. koperduiten, JOAKIM & Co; 4 kn., 7 pkn., 5 coll. diverse, DIREKTEUR DER MARINE; 17 kn. bagagean, 17 stoelen, CORES DE VRIES; 1 kist boeken, F. BICKER; 12 pic. genitrie, 60 pic. aardappelen, 28 zkn. noten, 22.200 zilvergeld, 2 kn. zijde, 2 kn. diverse, 75 pic. en 19 kn. kopergeld, DIVERSE ARABIEREN en CHINEZEN.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 ƒ 14,60 @ ƒ 14,75.— Nominaal.

ROTTING $^{8}/_{9}$.

WISSELKOERS pari.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ **LE ROY & CO** TE SOERABAYA.